

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වවාගණනය කළ මතය

කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍යතත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්ය සාධන ප්‍රකාශනය හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 තත්වවාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වවාගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතියටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වවාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය ආයතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනය අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ජර්මනි ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියාකරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරනලද විගණන මතයට පදනමක් සපයාගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවියහැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබලවන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදකවූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත්වී ඇතිබව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත්කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ආයතනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මධ්‍යස්ථානයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ආයතනය ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සියලුතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 09 හි (35) වගන්තිය අනුව ප්‍රථමයෙන් ලැබීම් ප්‍රථමයෙන් නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමය (FIFO) හෝ හරිත සාමාන්‍ය ක්‍රමය(WAC) යන ක්‍රම දෙකෙන් එක් ක්‍රමයක් තෝරාගෙන භාණ්ඩ තොගයේ පිරිවැය අගය කළ යුතු වුවත් එසේ කටයුතු නොකොට සරල සාමාන්‍ය පිරිවැය ක්‍රමය භාවිතා කර ආයතනය විසින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට භාණ්ඩ තොගය රු.22,966,848 කට අගය කර ගිණුම්ගත කර තිබුණි. එසේ වුවත් සරල සාමාන්‍ය ක්‍රමය අනුගමනය කිරීමට හේතු වූ කරුණු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනාවරණය කර නොතිබුණි.</p>	<p>පවතින පරිගණක පද්ධතිය තුළ හරිත සාමාන්‍ය පිරිවැය අනුව තොග ආගණනය සිදු කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් නොමැති බැවින් සරල සාමාන්‍ය ක්‍රමය තොග ආගණනය සඳහා යොදා ගනු ලබයි. මෙම පහසුකම් ඇති නව පරිගණක පද්ධතිය මේ වන විට ස්ථාපිත කර ඇත. 2022 වසරේ සිට හරිත සාමාන්‍ය ක්‍රමයට තොග ආගණනය සිදු කළ හැක.</p>	<p>අදහස්</p>	<p>නිර්දේශය</p> <p>ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව භාණ්ඩ තොගයේ පිරිවැය ගණනය කළ යුතුය.</p>

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 03 අනුව වත්කම්වල ඵලදායී ජීව කාලය නිවැරදි ලෙස හඳුනාගෙන ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල නිවැරදි කිරීම් සිදු කිරීම කළ යුතු වුවත් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කළ නමුත් දැනටත් භාවිතා කරනු ලබන පිරිවැය රු.804,936,305 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම්වල ඵලදායී ජීවිත කාලය නැවත සමාලෝචනය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කළ, එහෙත් දැනට භාවිතා කරන වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු වුවද මෙම වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය සඳහා පවතින ප්‍රායෝගික අපහසුතා මත භාරට තුළ පැවති වාතාවරණය මත මෙය සිදුකිරීම අපහසු වී ඇත. එනමුත් ඒ සඳහා ප්‍රවීණ පළපුරුදු සේවාදායකයෙකුගේ සේවය ලබාගැනීමට කටයුතු කරමින් සිටී.

වත්කම්වල ඵලදායී ජීවිත කාලය නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කළ යුතුය.

(ඇ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2002 වර්ෂයේ සිට 2019 දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලයට අයත් උපයෝජනය නොවී පැවති භාණ්ඩාගාර ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන රු.619,826,595 ක් සමූචිත අරමුදලට එකතුකර දක්වා තිබූ අතර මේ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 11 ප්‍රකාරව කළයුතු හෙළිදරව් කිරීම් ආයතනය විසින් සිදු කර නොතිබුණි.

මෙම තොරතුරු ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය තුළ ඇතුළත් කර ඇත. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 1 හි 88 වගන්තියට අනුව හඳුනාගත හැකි ආකාරයට තොරතුරු ඉදිරිපත්කළ යුතු අතර එහි දක්වා ඇත්තේ “පාලන ආයතනයේ හිමිකරුවන්ට ආරෝපණය කළ හැකි ශුද්ධ වත්කම්/කොටස්” ලෙස 2009 වසරේ සිටම ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ විස්තර ඉහත කී ආකාරයට ඉදිරිපත් කර ඇත.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.

(ඈ) කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ සේවක පාරිතෝෂික (පශ්චාත් සේවා ප්‍රතිලාභ) සඳහා බහුසේවක සැලසුමක් අනුගමනය කළද එය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 19 හි 141 වන වගන්තියේ නියමයන්ට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අනාවරණය කර නොතිබුණි.

කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය පාරිතෝෂික සඳහා ගිණුම් කටයුතු පූර්ව වසර වල සිදු කළ ආකාරයට සමාලෝචිත වසරේදී (2020) සිදුකර ඇත. මේ පිළිබඳව ගිණුම්කරණ සටහන් තුළ කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත.

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
<p>(අ) පෙට්‍රෝලියම් තෙල් රසායනාගාරය හා ඖෂධ රසායනාගාරය ස්ථාපනය කිරීම සඳහා 2017 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා කාලය තුළ කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයට මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් රු.මි 219 ක ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානය මගින් ලැබී තිබුණු අරමුදල් සහ ඒ මගින් දරන ලද වියදම් නියමිත ගිණුම් පරිපාටියෙන්</p>	<p>පෙට්‍රෝලියම් රසායනාගාරය හා ඖෂධ පරීක්ෂණ රසායනාගාරය අදාළ ප්‍රතිපාදන ලැබීම් හා දරන ලද වියදම් වෙනම ව්‍යාපෘති ගිණුම් ලෙස පවත්වාගෙන යන අතර</p>	<p>තෙල් රසායනාගාරය සඳහා ලද ප්‍රාග්ධන මිලදී ගත් රසායනාගාර උපකරණ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්</p>	<p>ස්ථාපනය සඳහා ලද ප්‍රාග්ධන උපයෝජනයෙන් මිලදී ගත් රසායනාගාර උපකරණ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්</p>

බැහැරව පිළිවෙලින් ව්‍යාපෘති ගිණුම් දෙකක හර හා බැර වශයෙන් සටහන් කිරීම හේතුවෙන් ලැබී තිබුණු ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානය සහ එම ප්‍රදාන උපයෝජනය කර මිලට ගෙන තිබුණු රු.මිලියන 211.2 ක් වූ රසායනාගාර උපකරණවල වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් නිරූපණය නොවුණි. එසේම දැනටමත් භාවිතා කරනු ලබන ඉහත උපකරණ සඳහා වන ක්ෂය වියදමද මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

ව්‍යාපෘතිය අවසන් කර මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භ කරන ලද 2021 වසරේදී අදාළ වත්කම් ගිණුම් වලට මාරුකර ඇත.

මෙම වත්කම් ස්ථාපනය කර තිබුණද බොහෝ වත්කම් භාවිතය සඳහා කරනු ලබන commissioning සිදුකරනු ලැබුයේ සමාලෝචිත වසරේදීය. එබැවින් ස්ථාපනය කළ වසරේ (2021) සිට ක්ෂය කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

නිරූපණය විය යුතු අතර උපකරණ සඳහා වන ක්ෂය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කළ යුතුය.

(ආ) මාලඹේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ගොඩනැගිල්ල පිහිටි ඉඩමේ පිරිවැය රු.40,000,000 ක් ගොඩනැගිලි යටතේ 2017 අවසන් ගිණුම් ප්‍රකාශ තුළ දක්වා තිබීමේ වරද නිවැරදි කර තිබුණද එම ඉඩමේ පිරිවැය මත සියයට 5ක ප්‍රතිශතයකින් ක්ෂය කිරීම නිසා වාර්ෂික ක්ෂය වියදම රු.2,000,000 ක වැඩියෙන් දක්වා තිබීම සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ද නිවැරදි කර නොතිබුණි.

අදාළ ක්ෂය වෙන් කිරීම පිළිබඳ ගැලපීම සිදුකරනු ඇත.

ඉඩමේ පිරිවැය ගොඩනැගිලි යටතේ දැක්වීමෙන් වූ වාර්ෂික ක්ෂය වැඩියෙන් දැක්වීම නිසි පරිදි නිවැරදි කළ යුතුය.

(ඇ) 2020 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා පැවති හඳුනා නොගත් සෘජු බැංකු බැර කිරීම් රු.12,756,253 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද ආයතනය විසින් හඳුනා ගැනීමට කටයුතු නොකර ගෙවිය යුතු වියදම් ලෙස ජංගම වගකීම් යටතේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.

මෙම තත්ත්වය මගහරවා අදාළ සෘජු බැංකු ගත කිරීම් හඳුනා ගැනීමට හා ගිණුම් ගත කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග කිහිපයක් 2021 අග භාගයේ සිට (WEB PAY, SMART PAY) ක්‍රියාවට නගා ඇත. තවද මෙතෙක් හඳුනා නොගත් සෘජු බැංකු ගත කිරීම් හඳුනාගෙන ගිණුම් ගත කිරීමට අවශ්‍ය සැසඳුම් සිදු කරමින් පවතී.

හඳුනා නොගත් සෘජු බැංකු බැර කිරීම් නිසි පරිදි හඳුනා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඈ) කාරක ප්‍රාග්ධන විචලනයන් නිවැරදි නොවන ආකාරයට දක්වා තිබීම නිසා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය රු. 81,203,438 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. තවද කෙරිගෙන යන වැඩ වටිනාකම ආයෝජන ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් ලද ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය රු.91,690,122 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ ඇමුණුම් සම්බන්ධතා නිසියාකාරව සම්බන්ධ නොවීම හේතුවෙන් (link connections) මෙම තත්ත්වය උද්ගත වී ඇත. මෙය නිවැරදි කර ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

කාරක ප්‍රාග්ධන විචලනයන් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය තුළ නිවැරදිව දැක්විය යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වසර 1 ත් 7 ත් කාලයක් පැරණි එකතුව රු.14,535,683 ක් වූ ලැබියයුතු ශේෂ තුළ පවත්නා විවිධ ණයගැති ශේෂ සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද අයකර ගෙන නොතිබුණි.	විද්‍යා හා තාක්ෂණ රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය කුලී පදනම මත කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ සිටි කාලයට ආදාලව ලැබිය යුතු කුලිය වන අතර මෙය ලබා දෙන ලෙස කිහිප විටක්ම ඉල්ලීම්කර ඇත.	ණයගැතියන්ගෙන් මුදල් අයකර ගැනීමට ක්‍රියාකළ යුතුය.
(ආ) විදේශ ශිෂ්‍යත්ව ගිවිසුම්වල කොන්දේසි කඩ කළ නිලධාරීන් 20 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු.16,799,429 ක් වූ මුදල 2020 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් අයකර ගෙන නොතිබුණි.	මෙයින් රු 4,020,392 මුදල නිලධාරීන් 17 දෙනෙකුට සම්බන්ධවන අතර ගිවිසුම් කඩකළ නිලධාරීන්ගෙන් අදාල මුදල් අයකර ගැනීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග සිදුකළ මුත්, එම ක්‍රියාමාර්ග ව්‍යර්ථ වූයේ එම නිලධාරීන් දිවයින හැර ගොස් සිටින බැවිනි. ඔවුන්ගේ බොහෝ ඇපකරුවන්ද දිවයිනෙන් බැහැරව ගොස් සිටින අතර ඇතැමෙක් ජීවතුන් අතර නැත. රු. 12,541,165 ක් වටිනා ගිවිසුම් කඩ කළ නිලධාරීන්ගෙන් දෙදෙනා සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව සමග මේ වන විටත් සිදු කෙරෙමින් පවතියි.	අයවිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 15 වන වගන්තිය	රජයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ රජයේ එක් එක් මුදල් වර්ෂය අවසන් වී මාස 03ක් ඉකුත් වීමට පෙර ලේකම්වරයා විසින් විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් ආයතනය විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශ විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවේ 2021 ඔක්තෝබර් 22 දිනදීය. එනම් මූල්‍ය වර්ෂයට අදාළ ගිණුම් ඉදිරිපත් කළ යුතු දිනට මාස 07කට පසුවය.	මූල්‍ය අංශයේ සේවක පිරිසෙන් කිහිප දෙනෙකුම වෛරසය අසාදනය වීම මත මූල්‍ය අංශය වසා තැබීමට සිදුවීම නිසා ගිණුම් ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම පමා විය.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදි කාල වකවානු තුළ ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) අංක 2015/03 සහ 2015ජූලි 14 දිනැති රාජ්‍ය මුදල්	නිකුත් කරන ලද අතුරු අග්‍රිමයක වියදම් නොවී ඉතිරි වන මුදල් ශේෂය අග්‍රිමය නිකුත් කරන ලද මුදල්	මෙම අත්තිකාරම් බොහොමයක් ලබාදෙනු ලබන්නේ ව්‍යාපෘති සඳහා	වකුලේබ හා මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

වනුලේඛයෙන් සංශෝධිත මුදල් රෙගුලාසි (5)371

වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින ඉක්මවා ප්‍රමාද නොකළ යුතු වුවද 2020 , වර්ෂයේදී නිකුත් කළ රු.1,188,770 ක අත්තිකාරම් මුදල් එසේ පියවා නොතිබූ අතර තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිමයක් නිකුත් කිරීමෙන් පසු අදාළ කාර්යය අවසන් කර දින 10ක් ඇතුළත නැවත පියවිය යුතු වුවත් , සමාලෝචිත වර්ෂයේ අත්තිකාරම් මුදල් පියවීම මාස 01 සිට මාස 07 දක්වා කාල පරාසයක් තුළ ප්‍රමාද වී තිබුණි.

වන අතර දෙසැම්බර් 31 දිනට මෙම අත්තිකාරම් පියවීම අප වැනි ආයතනයකට ප්‍රයෝගිකව ඉටු කිරීම අපහසු කාර්යයකි. පසු කාලීනව මෙම ශේෂයට අදාළ අත්තිකාරම් පියවීම කර ඇත .

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ 396 (ඇ) වගන්තිය

2020 දෙසැම්බර් මාසය දක්වා කාලය තුළ නිකුත් කළ මාස 06 ඉක්මවා තිබූ ගෙවීමට ඉදිරිපත් නොවූ වටිනාකම රු.1,599,117 ක් වූ චෙක්පත් 51 ක් මාස දෙක ඉක්මවූ චෙක්පත් ණයහිමි ගිණුම නම් වූ ගිණුමකට (02 Months Cheque validity Expired creditors) බැර කර තිබූ නමුත් කල් ඉකුත් වූ චෙක්පත් සම්බන්ධයෙන් උක්ත මුදල් රෙගුලාසිය අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

2020 වසරේ දී COVID-19 (කොරෝනා) වසංගතය හේතුවෙන් ආයතනය LOCKDOWN කිරීම මත මෙලෙස කල් ඉකුත් වන චෙක්පත් පිළිබඳව අවශ්‍ය තහවුරු කිරීම් ලබා ගැනීමේ අපහසුව නිසා මු.රෙ 396 සඳහන් ආකාරයට කටයුතු කිරීම අපහසු විය.

කල් ඉකුත් වූ චෙක්පත් සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

1.8 මුදල් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

වටිනාකම රු. 6,443,743 ක් වූ බැංකු ගිණුම් 06ක් අක්‍රිය බැංකු ගිණුම් ලෙස වසර 06 කට අධික කාලයක සිට පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.

කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය හා පිහන් ගඩොල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනයන් සිදුකරන ආයතන කිහිපයක් එක්ව පවත්වාගෙන යන ව්‍යාපෘතියකි. මෙම ව්‍යාපෘතිය වසර කිහිපයක් අක්‍රියව පැවති අතර මේ වන විට අදාළ ව්‍යාපෘතිය යළි ක්‍රියාකාරීව පවතී. මෙම මුදල නැවත ලබා ගැනීමට ලිඛිත ඉල්ලීමක් කර ඇත.

අක්‍රිය බැංකු ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.11,065,299 ක ඌනතාවයක්වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ඌනතාවය රු.4,058,920 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.7,006,379 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය පිරිහීමට ප්‍රධාන හේතු ලෙස ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව ආදායම් අඩුවීම හා පරිපාලන වියදම් වැඩිවීම බලපා තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) බණ්ඨානේ හා ලිහිසිනෙල් පරීක්ෂණ රසායනාගාරය ස්ථාපනය කිරීම සඳහා යන්ත්‍රෝපකරණ සපයා ගැනීමේදී තාක්ෂණ ඇගයීම් කමිටුව අනුමත කළ දින සිට උපකරණ ඇණවුම් කිරීම සඳහා මාස 09 සිට අවු 01 දක්වා ප්‍රමාද කිරීම් සිදුකර තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර උපකරණ 12 ක් සපයා ගැනීමේදී ප්‍රසම්පාදන කමිටුව නිර්දේශ කළ මිලට වඩා රු. 2,562,464 ක් වැඩිපුර වැය කිරීමට සිදුවී තිබුණි.

(ආ) ඖෂධ පරීක්ෂණ රසායනාගාර සේවාවන් ලබාගැනීම සඳහා විදේශ රටවලට විශාල ගාස්තුවක් වැය කිරීමට සිදුවීම වැළැක්වීම, රුපියල් මිලියන 99 ක් වැයකර කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය තුළ ඖෂධ රසායනාගාරය පිහිටුවීමේ අරමුණක් වුවද විදේශ රටවලින් සිදුකර ගනු ලබන පරීක්ෂණ කටයුතු මෙම රසායනාගාරයෙන් සිදුකර ගැනීමට යොමු නොවීම නිසා රසායනාගාරය පිහිටුවීමේ අරමුණු ඉටුනොවන අතර තවදුරටත් පරීක්ෂණ මත විදේශ විනිමය වැයවීම වළක්වා ගැනීමට නොහැකිවී තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

තෝරා ගන්නා ලද සැපයුම්කරුවන්ගේ උපකරණ (12)ක නිර්දේශිත මිල ගණන් වල (US \$) කිසිදු වෙනසක් සිදු නොවූ අතර එය කාල ප්‍රමාදයන් හේතු කොටගෙන රුපියල හා ඩොලරය අතර විනිමය අනුපාත අවප්‍රමාණය වීමෙන් වූ මිල වැඩිවීම හේතු කොටගෙන රු.2,562,464ක් වැඩිපුර ගෙවීමට සිදුවී ඇත.

අපගේ මෙම රසායනාගාරය සඳහාද නියාමන අධිකාරී (Regularity Authority) බලයක් නොමැති බැවින් සියළුම සාම්පල අප රසායනාගාරයට නොලැබේ. මෙම ක්‍රියාවලිය මූලික පරමාර්ථය තුළ පවතින අතර එය ජාතික අවශ්‍යතාවයක් බැවින් ඒ සඳහා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය සහ ශ්‍රී ලංකා මහජන උපයෝගිතා කොමිෂන් සභාවේ පූර්ණ කැපවීම මත අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි හැකි ඉක්මනින් ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී.

නිර්දේශය

අනුමැතිය ලැබීමෙන් පසු කෙටි කාලයක් තුළ අදාළ මිලදී ගැනීම් සිදුකිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

විදේශ විනිමය වැයකර සිදු කරන පර්යේෂණ කටයුතු කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ ස්ථාපිත ඖෂධ රසායනාගාරයට ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කළ යුතුය.